

TYÖLLISTÄMISEN EDISTÄMINEN HENGITYSLIITON TOIMINTANA

Johtaja Anne Leppiniemi, Sytyke / Hengityслиitto ry

HENGITYSLIITON TYÖLLISTÄMISEN HISTORIAA

- Hengityслиitto (entinen tuberkuloosiliitto ja keuhkovammaliitto) perustettiin 77 v sitten tuberkuloottisten sairaiden toimesta, nyt sairausryhminä myös astma, uniapnea, keuhkohtaumatauti, sisäilmasta sairastuneet, harvinaiset hengityssairaudet jne.
- Oli tarve kouluttaa ja työllistää tuberkuloottisia kansalaisia.
- Käynnistettiin oma ammatillinen koulutus – nykyään Luovi.
- Perustettiin työllistämisyksiköitä. Enimmillään näitä yksiköitä oli liitolla ja sen jäsenyhdistyksillä eri puolilla Suomea lähes 20.
- Perustamistarve liittyi siihen, että tuberkuloosin sairastaneet tarvitsivat avoimille työmarkkinoille työllistyäkseen erityistä työhönvalmennusta.

TYÖLLISTÄMISYKSIKÖIDEN HISTORIAA..

- Työllistämisyksiköt olivat aluksi suojatyökeskuksia, joissa tuotettiin invalidihuoltolain mukaisia suojatyöpalveluja.
- Toiminta perustui yhteistyöhön kuntien kanssa.
- Tarjottiin työmahdollisuuksia; työtehtävät vaihtelivat paikkakunnittain mm. tuotannolliset työt, metalliteollisuus, kokoonpano, käsityöt, pakkaus, graafinen alihankinta.
- Suojatyö oli toiminnaltaan ja luonteeltaan työhallinnon ja sosiaalihuollon välimaastossa. Tarjottiin työ ja yhteisö, mihin kuulua sekä huomioitiin vajaakuntoisten erityistarpeet.

TYÖLLISTÄMISTOIMINTA 1990-LUVULLA

- 1990-luvun laman myötä tarve suojatyötoiminnalle lisääntyi.
- Työllistämisyksiköt toimivat vajaakuntoisten työllistäjinä, työkokeilu- ja työhönvalmennuspaikkoina. Myös kehitysvammaisten työtoiminta liitettiin suojatyöhön.
- Laman myötä nuorisotyöttömyys kasvoi, aloitettiin Nuorten työpajatoiminta. Nuorten palveluissa opetettiin työelämätaitoja aidon työn äärellä.
- Aloitettiin Kelan mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus.
- Työllistämistoimintaa alettiin kehittämään enemmän kuntoutussuuntautuneeksi.

VATES-SÄÄTIÖN PERUSTAMINEN

- Vajaakuntoisten työllistämisen kehittämissyksikön tarkoituksena oli edistää vaikeasti työllistyvien vajaakuntoisten työllistymistä tukemalla työkeskuksia ja vajaakuntoisten työllistäjiä asiantuntijapalveluin.
- Kehittämissyksikkö lakkautettiin 1993 kun nykyinen Vates perustettiin.
- Hengityслиitto oli yksi perustajajäsen Vates-säätiössä.
- Vatesin myötä koko toimialan edunvalvontaa vahvistettiin olennaisesti.

TYÖLLISTÄMISTOIMINTA 2000-LUVULLA

- 2000-luvun alussa kehitysvammahuollon asiakkaat siirtyivät työllistämisyksiköistä kuntien päivätoimintaan.
- Tässä vaiheessa liiton työllistämisyksiköissä asiakasryhmäksi kohdentuivat työikäiset työttömät työnhakijat.
- Työllistämistoiminnassa panostettiin asiakkaiden elämänhallintaan sekä koulutus-, kuntoutus- ja sosiaalipalveluihin.
- Työ- ja työharjoittelumahdollisuuksien tarjoamisen lisäksi alettiin tarjoamaan yksilöllisempää ohjausta ja työvalmennusta.
- Palveluista tärkeimpiä olivat kunnille toteutetut sosiaalipalvelut, työhallinnon työllistämispalvelut, kansaneläkelaitoksen mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennus ja työpajatoiminta sekä muut nuorille suunnatut palvelut.
- Liitto toimi aktiivisesti sosiaalisten yritysten lainsäädännön puolesta. Laki voimaan 2004.

TYÖLLISTOIMINTA 2010-LUVULLA

- Työllistämisyksiköt Lohjalla ja Ylivieskassa.
- Lohjalla sosiaalinen yritys.
- Ylivieskassa työpaja.
- Toteutamme ammatillista ja sosiaalista kuntoutusta.
- Asiakasryhmänä työttömät työnhakijat ja osatyökykyiset.
- Toiminta aiempaa enemmän työelämäsuuntautunutta.
  - Työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.
  - Työ- ja työkokeilupaikkojen hankkiminen avoimilta työmarkkinoilta.
  - Opiskelumahdollisuuksien selvittäminen.

TYÖLLISTÄMISTOIMINTA TÄNÄ PÄIVÄNÄ

- Työhönvalmennusta aidoissa työtehtävissä.
- Tiivistä ja tavoitteellista yksilöohjausta.
- Työelämävalmiuksia ja työkykyä edistävää ryhmätoimintaa.
- Monipuolista verkostoyhteistyötä.
- Mahdollisuus suorittaa opintoja työllisyyspalvelun aikana.
- Monipuolinen palveluvalikoima matalan kynnyksen sosiaalisesta kuntoutuksesta palkkatyöhön tähtääviin palveluihin kuten Työllisyyttä edistävä ammatillinen kuntoutus (TEAK), Työeläkekuntoutus jne.
- Tiivis yritysysteistyö palkkatyömahdollisuuksien löytämiseksi.
- Järjestöpohjaisuus mahdollistaa nuorten työpajatoiminnan, kuntouttavan työtoiminnan sekä Kelan kuntoutuksen toteuttamisen.

TYÖLLISTÄMISEN TULEVAISUUS HENGITYSLIILOSSA

- Työllistämistoiminta jatkuu Ylivieskassa ja Lohjalla.
- Maakuntaudistuksessa tarjoamme kasvupalveluita, olemme työllistämispalveluiden palveluntuottaja ja yhteistyökumppani.
- Uudistusten myötä seuraamme muutoksia ja teemme tarvittavia rakenteellisia muutoksia.
- Uusissa kasvupalveluissa / työllistämispalveluissa yhteistyö oppilaitosten kanssa korostuu - Hengitysliitolla oma erityisammattioppilaitos Luovi.
- Sote-uudistuksessa kuntouttava työtoiminta jatkuu sote-palveluna, jatkamme kuntouttavan työtoiminnan toteuttamista.
- Nuorten työpajatoiminta nuorisolakiin 2017, vahva usko sen säilymiseen ja tarpeeseen.
- Asiakasryhmä ja sen tarpeet säilyvät, palveluille on tarvetta tulevaisuudessakin.

 Hengitysliitto

AL1

Dia 10

AL1 Anne Leppiniemi; 22.2.2018